

Білоцерківський національний аграрний університет
Економічний факультет
Кафедра економіки та економічної теорії

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ПІДПРИЄМСТВА»</p> <p>Галузь знань – 07 Управління та адміністрування (D Бізнес, адміністрування та право) Спеціальність – 073 Менеджмент (D3 Менеджмент) Освітня програма – Менеджмент</p>
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Компонент освітньої програми	вибірковий
Кількість кредитів ECTS / загальна кількість годин	4 кредити / 120 годин
Семестр	7
Форма контролю	залік
Мова викладання	українська
<p>Профайл викладача</p> 	<p>Однорог Максим Анатолійович Посада: доцент кафедри економіки та економічної теорії Вчене звання: доцент Науковий ступінь: кандидат економічних наук Робоче місце: навчальний корпус №4 (пл. Соборна, 8/1), 116 ауд. (кафедра економіки та економічної теорії). E-mail: Odnorog_BTNAU@ukr.net Зв'язок з викладачем: +380979446077</p>
Опис дисципліни	<p>Бізнес-модель – це один з найважливіших інструментів забезпечення динамічного розвитку підприємства. Досвід успішного підприємництва свідчить: спочатку потрібно створити вихідну бізнес-модель, яка надалі буде постійно аналізуватися і корегуватися. Тобто створення бізнес-моделі – це безперервний процес, і необхідність її корегування продиктована ринковими умовами, які постійно змінюються. І тільки бізнес-модель, яка постійно удосконалюється, є запорукою ефективної діяльності. Основною метою вивчення навчальної дисципліни «Формування бізнес-моделі підприємства» є оволодіння системою фундаментальних знань, умінь та навичок з теорії і практики формування бізнес-моделі підприємства.</p>
Передумови для вивчення	<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Формування бізнес-моделі підприємства» базується на знаннях таких дисциплін, як «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Методи обробки інформації»</p>

дисципліни	та прогнозування» та тісно пов'язана з дисципліною «Стратегічний менеджмент».
Мета вивчення дисципліни	Метою вивчення дисципліни «Формування бізнес-моделі підприємства» є надання знань щодо підвищення ефективності ресурсних технологій бізнесу на основі розробки методів моделювання і обґрунтування нормалізованих параметрів виробничих систем; опанування теоретичних, науково-методичних знань та аналітико-практичних навичок розроблення конкурентоспроможних бізнес-моделей підприємства; поглиблення теоретичних знань студентів і набуття ними практичних навичок формування дієвої бізнес-моделі на різних стадіях розвитку підприємства.
Формат дисципліни	Для <i>денної форми</i> навчання дисципліна викладається в очному форматі із застосуванням мультимедійних засобів. За необхідності (індивідуальні графіки, дистанційне навчання) можуть використовуватись платформи Moodle, ZOOM. Формат проведення дисципліни є змішаним: поєднання традиційних форм навчання з елементами дистанційного навчання. Для <i>заочної форми</i> навчання дисципліна викладається у форматі поєднання самостійної роботи студента та сесійних занять. Основний обсяг матеріалу студенти опрацьовують самостійно за наданими методичними рекомендаціями, підручниками та електронними ресурсами. Під час навчальних сесій проводяться установчі лекції, практичні та консультаційні заняття, де розглядаються ключові теми курсу та виконуються завдання прикладного характеру. Для підтримки навчального процесу активно застосовуються електронні освітні платформи (Moodle, ZOOM тощо), що забезпечує можливість дистанційних консультацій, перевірки індивідуальних завдань.
Компетентності відповідно до Стандарту вищої освіти зі спеціальності 073 Менеджмент (D3 Менеджмент)	ЗК 08. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК 01. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК 02. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 03. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК 06. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо. СК 08. Здатність планувати діяльність організації та управляти часом. СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення. СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.
Очікувані результати навчання	ПРН 04. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПРН 05. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН 06. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. ПРН 07. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН 08. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПРН 09. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

	ПРН 12. Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
Структура курсу	<p><i>Змістовий модуль 1. Сутність бізнес-моделей підприємства</i></p> <p>Тема 1.1. Бізнес-модель підприємства: характеристика та функції.</p> <p>Тема 1.2. Еволюція поглядів і підходів до процесу стратегічного управління.</p> <p>Тема 1.3. Структура бізнес-моделі підприємства.</p> <p>Тема 1.4. Бізнес-процеси на підприємстві.</p> <p><i>Змістовий модуль 2. Життєвий цикл бізнес-моделі підприємства</i></p> <p>Тема 2.1. Оцінка відповідності бізнес-моделі підприємства пріоритетам споживачів.</p> <p>Тема 2.2. Методичні аспекти діагностики зовнішнього середовища у процесі формування бізнес-моделі.</p> <p>Тема 2.3. Життєвий цикл бізнес-моделі підприємства.</p> <p>Тема 2.4. Використання ресурсного потенціалу в процесі формування бізнес-моделі підприємства.</p>
Методи навчання	Під час лекційних годин використовується: розповідь – оповідна, описова форма розкриття навчального матеріалу; пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу; бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять; ілюстрація – для розкриття явищ і процесів через їх символічне зображення (малюнки, схеми, графіки, слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint). Під час практичних заняття використовуються: робота в малих групах, мозкові атаки, презентації, метод проєктної роботи.
Політика	<p>Політика щодо академічної доброчесності: очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента (списування, відсутність посилань на використані джерела, фабрикація, фальсифікація, обман) є підставою для її незарахування викладачем. Положення про академічну доброчесність у Білоцерківському національному аграрному університеті розміщене на сайті університету https://surl.li/jzwpwe</p> <p>Політика щодо відвідування занять: очікується, що студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Відпрацювання пропущених занять згідно графіку консультацій викладача. За об'єктивних причин навчання може відбуватись в он-лайн режимі.</p> <p>Політика щодо дедлайнів і перескладання: студенти мають дотримуватись термінів виконання усіх видів робіт.</p> <p>Політика щодо виконання завдань: позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність.</p> <p>Політика щодо оцінювання: засоби та критерії оцінювання прописані в робочій програмі дисципліни, розміщеній на платформі Moodle Білоцерківського НАУ.</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток інноваційного бізнесу: підручник / П. І. Юхименко, О. А. Шуст, Т. М. Димань та ін.; за заг. ред. д.е.н., професора О. А. Шуст. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 476 с. 2. Розвиток інноваційної бізнес-діяльності в умовах зеленої економіки: монографія / П. І. Юхименко, О. А. Шуст, Т. М. Димань та ін.; за заг. ред. д.е.н., професора О. А. Шуст. Біла Церква: БНАУ,

2023. 494 с.

3. Остервальд А., Пінє Ів. Створюємо бізнес-модель. К.: Наш Формат, 2023. 288 с.

4. Моделювання та реінжиніринг бізнес-процесів: підручник / С. В. Козир, В. В. Слесарев, С. А. Ус, Т. В. Хом'як. Дніпро: НТУ «ДП», 2022. 162 с.

5. Остервальд А., Пінє Ів, Бернарда Гр., Сміт А. Розробляємо ціннісні пропозиції. Як створити продукти та послуги, яких хочуть клієнти. К. : Наш Формат, 2024. 324 с.

6. Гриненко В. В. Управління та удосконалення бізнес-процесів: конспект лекцій для студентів усіх форм навчання спеціальності 073 Менеджмент. Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова. 2018. 147 с.

Додаткова література

1. Однорог М. А. Формування бізнес моделі підприємства та її роль в економіці та організації агропромислових формувань агробізнесу. *Формування сучасного економічного простору: реалії та перспективи на майбутнє*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 19 грудня 2020 р.). Дніпро, 2020. С. 74–78.

2. Однорог М. А., Житник Т. П., Понедільчук Т. В. Формування бізнес-моделі підприємства та її роль в економіці і організації агропромислових формувань агробізнесу. URL: <https://rep.btsau.edu.ua/bitstream/BNAU/5937/1/Formuvannja%20biznes-modeli.pdf>

3. Литвиненко О.Д. Формування бізнес-моделі підприємства: методичні вказівки до проведення практичних занять. Харків: ДБТУ, 2024 (рукопис)

4. Литвиненко О.Д. Формування бізнес-моделі підприємства: методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни. Харків: ДБТУ, 2024 (рукопис).

5. Гришко В.В., Свириденко В.О. Формування інноваційної бізнес-моделі в умовах сучасних реалій. *Економіка і регіон Серія: Економіка та управління підприємствами*. № 3 (86). 2022. С.40-45.

6. Омельченко А. І., Ченуша О. С. Інноваційні бізнес-моделі як інструмент стратегічного розвитку підприємства. *Економічний вісник НТУУ Київський політехнічний інститут. Серія: Економіка підприємства*. 2022. № 21. С.52-55.

7. Скриль В. В. Бізнес-моделі підприємства: еволюція та класифікація. *Економіка і суспільство*. 2016. №7. С.490-496.

8. Ткачук Г. Ю., Кушніренко О. М. Формування бізнес-моделі підприємства: навч. посібник. Житомир: ЖДТУ, 2016. 222 с.

9. Bland, David and Osterwalder, Alexander. *Testing Business Ideas: A Field Guide for Rapid Experimentation*. Wiley, 2019. 368 p.

10. Saila Tykkyläinen, Paavo Ritala. Business model innovation in social enterprises: An activity system perspective. *Journal of Business Research*. Volume 125, March 2021, P. 684-697.

11. Rocio Rodriguez, Francisco-Jose Molina-Castillo, Göran Svensson. Enterprise resource planning and business model innovation: process, 6 evolution and outcome. *European Journal of Innovation Management*. 2020. Vol. 23. Issue 4.

12. Ciro Troise, Gabriele Santoro, Paul Jones and Stefano Bresciani. Small and medium enterprises and sustainable business models: Exploring enabling factors for adoption. Published online by Cambridge University Press: 31 August 2023.

Адреси сайтів в INTERNET

1. <https://hurma.work/blog/biznes-proczes-vyznachennya-vydy/> – Що таке бізнес-процес?
2. <https://ag.marketing/blog/biznes-model-vidi/> – Бізнес-модель: що це таке, її основні види і як вибрати оптимальну.
3. <https://hub.kyivstar.ua/articles/biznes-z-nulya-yak-obraty-biznes-model> – Бізнес з нуля. Як обрати бізнес-модель?

Елементи неформальної освіти

1. Курс «Модельовання бізнес-процесів» Платформа Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/course/coursev1:Prometheus+DTI101+2017_T3